

комп'ютерні програмні продукти у сфері економіко-математичного моделювання, які дозволяють опрацювати великі масиви інформації за досить короткий час, адже від швидкості та якості отриманих результатів залежить адекватність та вчасність прийнятих рішень.

Ринок інформаційних технологій постійно розвивається, а програми для економічного моделювання – удосконалюються. Тому суб'єкти господарювання можуть обрати для себе програми різної складності: для початківців (MS Excel, Eviews, Project Expert) та експертів (SPSS Statistics), а також різної функціональності: універсальні та спеціалізовані.

Список використаних джерел: 1. Функції Excel (за категоріями). URL: <https://support.office.com/uk-ua/article>. 2. Аналоги и альтернативы QIWare. URL: <http://lostapp.ru/soft/qiware>. 3. IBM SPSS Statistics. URL: <http://www-03.ibm.com/software/products/ru/spss-statistics>. 4. Програмне забезпечення для економетричного моделювання EViews. URL: <https://ihsmarket.com/products/eviews-econometric-modeling-analysis-software.html>. 5. Огляд програмних засобів статистичного аналізу даних. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5676>. 6. Моделювання економічних процесів засобами спеціалізованого програмного забезпечення. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/21277/2/SSEP_2016_Karelina_O_V-Modeliuvannia_ekonomichnykh_172-191.pdf.

УДК 657

Є. О. Малун, студентка

Науковий керівник: **Т. В. Пономарьова**, канд. екон. наук, доцент кафедри статистики, обліку та аудиту

ХНУ імені В. Н. Каразіна, м. Харків, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ В ПРОГРАМНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ М.Е.ДОС

Ключові слова: облік, акциз, акцизні склади, розпорядник акцизного складу, оподаткування, електронне адміністрування, М.Е.Дос.

Законом України від 23 листопада 2018 року № 2628-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів» внесено, зокрема, зміни та доповнення до статей 14, 212, 230, 232 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Зазначені зміни набули чинності з 1 липня 2019 року. Зокрема, ПКУ доповнено поняттями акцизного складу і розпорядника акцизного складу, розширено визначення платника акцизного податку, встановлено, що ведення обліку обсягів пального або спирту етилового здійснюється в Системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового (далі – СЕА РПСЕ) [3].

Таким чином, акцизний склад – це:

а) спеціально обладнані приміщення на обмеженій території, розташовані на митній території України, де під контролем постійних представників контролюючого органу розпорядник акцизного складу провадить свою господарську діяльність шляхом вироблення, розливу, пакування, зберігання, а також реалізації спирту етилового;

б) приміщення на митній території України, де розпорядник акцизного складу провадить свою господарську діяльність шляхом вироблення, змішування, розливу, навантаження-розвантаження, зберігання, реалізації пального [2].

Акцизні склади утворюються з метою підвищення ефективності роботи із запобігання та боротьби з незаконним виробництвом і обігом спирту етилового та пального, посилення контролю за повнотою та своєчасністю надходжень до бюджету акцизного податку.

Забороняється продавати пальне без наявності зареєстрованих витратомірів-лічильників, рівнемірів-лічильників і резервуарів та без реєстрації акцизних складів.

Розпорядник акцизного складу – суб'єкт господарювання, який одержав ліцензію на право виробництва спирту етилового, алкогольних напоїв, зареєстрований платником акцизного податку, або суб'єкт господарювання – платник акцизного податку, який здійснює виробництво та реалізацію пального на акцизному складі та має документи, що підтверджують право власності або користування приміщеннями, що відносяться до акцизного складу [2].

Також треба пам'ятати, що один склад може бути зареєстрований виключно одним розпорядником, а один розпорядник може зареєструвати один і більше акцизних складів.

Платники акцизного податку – розпорядники акцизних складів зобов'язані зареєструвати всі акцизні склади в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового.

Мета створення системи – контроль над фактичним рухом пального на території України. Облік обсягів пального ведеться в розрізі:

- 1) платників податків – розпорядників акцизних складів;
- 2) акцизних складів (пересувних або стаціонарних);
- 3) кожного коду товарної підкатегорії УКТЗЕД.

СЕА РПСЕ працює постійно (24 години щодня), крім часу на технічне обслуговування.

Одиницею обліку обсягів пального в СЕА РПСЕ є літр, приведений до температури 15 °С.

Для реєстрації акцизних накладних у платника податків повинен бути реєстраційний ліміт. Якщо його не вистачає, платникові доведеться поповнити електронний рахунок живими грошима.

Для реєстрації акцизних накладних (далі – АН) та розрахунків коригування (далі – РК) в СЕА РПСЕ доцільно використовувати програмне забезпечення (далі – ПЗ) М.Е.Дос.

У ПЗ М.Е.Дос також відбулися певні зміни до обліку акцизного податку [1].

Зокрема, додано новий розділ Реєстр ліцензій (пальне) – розділ розроблено для створення документів щодо ліцензування діяльності, пов'язаної з виробництвом, зберіганням, торгівлею паливом, з метою їх подачі у ДФС. Також у розділі зберігаються документи, отримані від ДФС.

Було додано розділ Реєстр акцизних документів. Цей розділ призначений для створення та опрацювання акцизних документів з метою їх подачі у ДФС та обміну з контрагентами [1].

Сформував Запит про надання витягу з реєстру платників акцизного податку з реалізації пального або спирту етилового та отримати відповідний витяг можливо в розділі Довідки державних органів – Інформаційна довідка – Створити – Довідку в СЕА РПСЕ [1].

Назву розділу Реєстр акцизних документів змінено на Реєстр акцизних документів пальне. У розділі додано можливість створювати Заяву про реєстрацію платника акцизного податку.

Також для зручності платників акцизного податку додано розділ Довідники. При виборі розділу здійснюється перехід до розділу програми Довідники – Загальні – Акциз. Довідники розділу підключені у формах акцизних документів та призначені полегшити й прискорити заповнення відповідних форм. Розділ містить довідники:

- Категорія ТЗ – для зберігання даних про категорії транспортних засобів;
- Транспортні засоби – для зберігання даних про транспортні засоби, що використовуються для перевезення пального або спирту етилового.

Назву довідника Господарські одиниці змінено на Господарські одиниці/Акцизні склади. Довідник переміщено в окремий розділ Довідники – Господарські одиниці/Акцизні склади. Доопрацьовано інтерфейс вікна введення/редагування даних довідника:

- додано розділ для введення повної адреси господарської одиниці;
- додано розділ для введення даних щодо акцизного складу.

Реалізовано новий довідник Об'єкти на акцизному складі. Довідник заповнюється користувачем та підключений у формах:

- Довідка про розпорядника акцизного складу пального, акцизні склади пального, розташовані на них резервуари пального, витратоміри та рівнеміри;
- Довідка про зведені за добу підсумкові облікові дані щодо обсягів обігу (отримання/відпуску) та залишків пального на акцизному складі пального.

Довідник доступний у модулі Довідники – Загальні довідники – Акциз та в модулі Облік акцизного податку – Довідники [1].

У розділ Реєстр акцизних документів (пальне) за допомогою функції Створити додано можливість створювати документи:

- Довідка про обладнання АС (резервуари, лічильники);
- Довідка про зведені за добу дані.

Отже, зміни в нормативно-правовому законодавстві впливають на роботу програмного модуля ПЗ М.Е.Дос «Облік акцизного податку», адже програма також потребує змін для зручності її користувачів.

Список використаних джерел: 1. Облік акцизного податку. *М.Е.Дос*. URL: <https://www.medoc.ua/uk/faq/category/oblik-akciznogo-podatku>. 2. Податковий кодекс України від 20.10.2019 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. 3. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів: Закон України від 22.05.2019 р. № 2628-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-19>.

УДК 336.741.237

О. В. Попова, студентка факультету обліку, аудиту та інформаційних систем
Науковий керівник: **М. О. Нежива**, канд. екон. наук, доцент кафедри фінансового аналізу та аудиту

Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ФАКТОР ІНТЕГРАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО І ЗОВНІШНЬОГО АУДИТУ

Ключові слова: інформаційні технології, внутрішній аудит, зовнішній аудит.

Для сучасного стану розвитку національної економіки характерне підвищення оперативності реагування її суб'єктів на зміни зовнішніх та внутрішніх факторів впливу, а також широким застосуванням інформаційних технологій (ІТ) в управлінні. Метою інформаційної технології управління є задоволення інформаційних потреб усіх без винятку співробітників організації, що мають справу з прийняттям рішень.

Кризові явища виступили певним каталізатором перебудови національної економіки, який сприяв виявленню низки внутрішніх проблем в управлінні, до яких разом із неефективним використанням ресурсів належить передусім брак довіри до облікової інформації, необхідної для прийняття рішень, яка за відсутності дієвого контролю може бути суттєво перевернена. Також в умовах науково-технічного прогресу всього світу актуальності набуває подальше впровадження та розвиток інформаційних технологій у різних сферах, не винятком став і аудит [1]. Аудит, як і будь-яка інша наука, повинен йти в ногу з часом, що приводить до незворотного його зв'язку з комп'ютерними технологіями. За таких умов важливим є налагодження системного підходу в управлінні й ефективне здійснення внутрішньогосподарського контролю, внутрішнього і зовнішнього аудиту як цілісної системи. Виконання цих завдань потребує не лише автоматизації бізнес-процесів, використання комп'ютерних інформаційних облікових систем для їх контролю, а й автоматизації контрольних процедур та широкого застосування ІТ як інтегруючого фактора в зовнішньому та внутрішньому аудиті.

Дослідження розвитку ІТ, їх застосування в управлінні, обліку, контролі, аналізі, аудиті; удосконалення контролю, аналізу, аудиту, відображено у працях С. В. Бардаша, М. М. Бенька, О. М. Брадула, С. В. Мельниченко, Є. В. Мниха, С. В. Івахненкова та інших вчених. Разом з цим відсутність комплексних досліджень застосування ІТ у зовнішньому і внутрішньому аудиті, як цілісній системі, вимагає розробки теоретико-методологічних та практичних положень побудови таких систем у середовищі ІТ та вирішення контрольно-аналітичних завдань.

Доступність ІТ, їхні можливості, об'єктивно призвели до широкого їх застосування в аудиті. Аудит, на відміну бухгалтерського обліку, є менш стандартизованою системою, а отже, виникають дискусії щодо ефективності застосування ІТ у аудиті. Особливо у процедурно-процесуальному аспекті. Теоретико-методологічним положенням здійснення аудиту в середовищі ІТ приділяється мало уваги. У зв'язку з цим розробка таких положень у цьому контексті є надзвичайно актуальною. На основі дослідження змісту ІТ, методики та організації внутрішнього і зовнішнього аудиту, визначити сутність та розуміння ІТ як фактора, який разом з іншими факторами зумовлює та сприяє інтеграції внутрішнього і зовнішнього аудиту як процесу в досягненні мети [2].

Стосовно інтеграції внутрішнього і зовнішнього аудиту, як видів контролю, вважаємо доречним згадати, що основними функціями управління, як відомо, є планування, координація, облік, контроль. Планування забезпечує прямий зв'язок із керованим об'єктом. Координація передба-